THE „NARRATIVE FANTASTIC"

- CONCEPTS OF MIHAI EMINESCU AND UMBERTO ECO -

Băban Gavril Vasile
Phd student, Tehnical University of Cluj - Napoca, Northern University Center, Baia Mare

Abstract:The main idea is focused on the emphasis and argumentation of the transformation path followed by the realization of the state of harmony as approached by the symbols transmitted by Mihai Eminescu in the fantastic novel "Avatars of Pharaoh Tla" and the semiotic elements deciphered by Umberto Eco, correlated with the approach of an itinerary that the couple the human being goes through the following stages; the harmony of beginnings, separation, and retrieval.
The fantastic has always marked the imagination of man, influenced the ways of life and the whole civilization having consequences that transcend the elements of space or time, also having reverberations into the concrete existence of the human being. As a result of this we have as proof the appearance of aesthetics, norms and elements the elements specific to art in its various forms of manifestation; painting, music, architecture or literature.
The fantastic novel "The Pharaoh's Avatars" Mihai Eminescu is analyzed in relation with the semiotic perception presented by Umberto Eco presents in his writings.

Keywords: fantastic, mimesis, harmony, emphasis, separation.

Studiul de față are ca obiect pricipal evidențierea și argumentarea parcursului transformator urmat de realizarea stării de armonie așa cum este abordată de simbolurile transmise de Mihai Eminescu în nuvela fantastică „Avatarii faraonului Tla" și elementele semiotice descifrate de Umberto Eco, corelate cu abordarea unui itinerar pe care cuplul uman îl parcurge prin următoarele stadii; armonia începuturilor, despărțirea și regăsirea.

Fantasticul întotdeauna a marcat imaginația omului, a influențat moduri de viață și civilizații întregi avînd urmări care transcend elementele spațiului sau ale timpului avînd reverberații în existența concretă a ființei umane. Urmare acestui fapt avem ca dovadă apariția esteticului[1], normelor și elementelor elementele specifice artei în diversele ei forme de manifestare; pictură, muzică, arhitectură sau literatură.

Nuvela fantastică „Avatarii faraonului Tla" Mihai Eminescu va fi analizată raportat la percepția semiotică pe care Umberto Eco o prezintă în scrierile sale și pe care vom încerca să o expunem sintetizat.

Mihai Eminescu **„Avatarii faraonului Tla"**

Despre această operă în proză George Călinescu[2] spune că este comparabilă cu marile poeme eminesciene[3]. Este cea mai întinsă proză eminesciană, după „Geniu Pustiu", rămasă în manuscrise și descifrată, cu unele probleme de interpretare, de către G. Călinescu[4].

[1]UMBERTO ECO, „Arta și frumosul în estetica medievală", traducere din italiană de Cezar Radu, Editura Meridiane, București, 1999, pp. 6-10.
[2]*** Manuscrisele MIHAI EMINESCU, Ediție coordonată de Eugen Simion, Președintele Academiei Române, Editura Enciclopedică, Volumul I, București, 2004. Pg. 5.
[3]CĂLINESCU, GEORGE, „Avatarii Faraonului Tla", Colecția Eminesciana, Editura Junimea, Iași, 1979, pg. 5.
[4]CĂLINESCU, GEORGE, „Avatarii Faraonului Tla", Colecția Eminesciana, Editura Junimea, Iași, 1979, pg.5.

BDD-A27946 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:40 UTC)

Deși nu are un final clar definit, nu s-au descoperit alte forme de încheiere decît cea dată de G. Călinescu, el fiind și cel care a conferit titlul acestei opere[5] „Avatarii Faraonului Tla" în care este tratat un caz de metempsihoză și pe care o publică în 26 iunie 1932 în „Adevărul Literar și Artistic".

Analiza litarară a manuscrisului eminescian „Avatarii faraonului Tla"[6] este teza de doctorat a lui G. Călinescu, susținută la Iași în 1936[7].

Rolul pe care Eminescu îl are în promovarea geniului românesc este fundamental iar acesta devine un fel de „zeitate carpatină"[8], sinonim pentru poporul român și un portdrapel a tot ceea ce e românesc căci datorită lui România a devenit o împărăție puternică prin frumusețe și mare în spirit[9], este denumit de G. Călinescu „un om nepereche al poeziei românești"[10].

Cu influențe clare din sfera științifică și filosofică orientală, influențe pe care le preia Eminescu de la profesorii săi dintre care amintim pe Karl Lepsius[11] prin intermediul căruia intră în contact cu filosofia orientală, cu scrierile sanscrite și cu reprezentanții celor mai importante centre de sanscrită: Antoine-Leonard de Chezy, creatorul catedrei de sanscrită de la Colege du France, August Wilhelm von Schlegel, unul dintre primii profesori de sanscrită din Europa care traduce Bhagavagita și Ramayana.

„Avatarii faraonului Tla" se înrudește cu povestirea „Archeus" în care apare numele Tla și în care se pun în discuție probleme asemănătoare.[12]

„Avatarii faraonului Tla" impun un fantastic de sorginte metafizică extrem de nou și de șocant pentru condiția prozei românești[13] din a doua jumătate a secolului al IXI-lea. Marea diversitate a preocupărilor scriitorului, atras în egală măsură de fantasticul romantic terifiant și de cel de inspirație folclorică.

Prin alăturarea insolită[14] a personajelor și a spațiilor, Eminescu se dovedește a fi un veritabil precursor și în sfera fantasticului absurd, ba mai mult, unele narațiuni marchează eliberarea de sub tutela fantasticului de tip romantic, anticipînd o altă direcție a fantasticului românesc[15], cea realist-psihologică[16], în care va excela un alt mare clasic, I.L.Caragiale.

Bun cunoscător al genului, scriitorul ne avertizează că asemnea narațiuni nu trebuie să fie citite potrivit legilor cauzalității, deoarece în felul acesta își pierd tot farmecul[17] în contextul în care opera este considerată a fi un adevărat breviar al fantasticului din întreaga

[5]CĂLINESCU, GEORGE, „Avatarii Faraonului Tla", Colecția Eminesciana, Editura Junimea, Iași, 1979, pg. 6.
[6]*** Manuscrisele MIHAI EMINESCU, Volumul II, partea I, Ediție coordonată de Eugen Simion, Președintele Academiei Române, Editura Enciclopedică, București, 2005, sunt expuse pentru cercetre în Sala de Lectură „Mihai Eminescu" a Bibliotecii Naționale a României în perioada 15-31 ianuarie 2018.
[7]CĂLINESCU, GEORGE, „Avatarii Faraonului Tla", Colecția Eminesciana, Editura Junimea, Iași, 1979, pg.7.
[8]ION ILIESCU, „Eminescu ziaristice", Editura Eurostampa, Timișoara, 2014, pg. 5.
[9]ION ILIESCU, „Eminescu ziaristice", Editura Eurostampa, Timișoara, 2014, pg. 5.
[10]*** „Eminescu" - Antologie comentată alcătuită de Florea Firan, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2015, pg. 243.
[11]CĂLINESCU, GEORGE, „Avatarii Faraonului Tla", Colecția Eminesciana, Editura Junimea, Iași, 1979 pg.9.
[12]GEORGE CĂLINESCU, „Avatarii Faraonului Tla", Colecția Eminesciana, Editura Junimea, Iași, 1979, pg. 9., pp 123- 170. Sunt menționate etapele cu privire la perioada studiilor doctorale, parcurgerea și examenul de susținere a tezei de doctorat, precum și intrigile de care a avut parte în etapa de susținere a doctoratului cu membrii comisiei, evenimente parcurse cu bine iar calificativul lucrării a fost „cum laude".
[13]MARCU GEORGIANA, „Cezara între mitanaliză și psihanaliză", Editura Alma Mater, Bacău, 2014, pg. 14.
[14]http://www.autorii.com/scriitori/sinteze-literare/consideratii-teoretice-despre-fantastic.php, [accesat: 29.01.2018].
[15]MARCU GEORGIANA, „Cezara între mitanaliză și psihanaliză", Editura Alma Mater, Bacău, 2014, pg. 9.
[16]MARCU GEORGIANA, „Cezara între mitanaliză și psihanaliză", Editura Alma Mater, Bacău, 2014, pg. 3.
[17]GHEORGHE GLODEANU, „Avatarurile prozei lui Eminescu", Editura Tipo Moldova, Iași, 2010, pp. 6-7.

BDD-A27946 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:40 UTC)

operă narativă a lui Mihai Eminescu[18] și un model pentru alți scriitori români care vor crea nuvele fantastice[19].

În filosofia lui Lucian Blaga, corelată cu existența unei lumi ficționale, fantastice sau imaginare, există conceptul de sistem filosofic sub incidența căruia cade conștiința filosofică exprimată altfel decît sub modul unor gînduri rostite fragmentar sau aforistic, iar pentru realizarea unui astfel de sistem nu există norme[20].

Cu toate aceste afirmații în abordarea nuanței cunoașterii luciferice, filosofia blagiană are la bază un sistem interdependent și succesiv marcat de trilogia culturii care are la bază o trilogie a cunoașterii întemeiată pe o trilogie cosmologică[21], respectiv o revelație a cărei sursă nu poate fi identificată de facto numai în paradigma implicării reale a supranaturalului, respectiv a divinității, cu alte cuvinte se poate identifica o nouă abordare a fantasticului din perspectiva filosofică.

Umberto Eco[22] „Se cufunda atît de mult în lectura sa încît își petrecea nopțile citind din zori pînă în zori[23],...creiereul i se uscase într-atît încît ajunse să își piardă judecata”[24].

„ ... se pare că o mulțime de cititori, indiferent de statutul lor cultural sunt sau devin incapabili să distingă între ficțiune și realitate”.[25]

„Putem să ne identificăm cu persoanjele de ficțiune și cu acțiunile lor pentru că, pe baza unui acord narativ, începem să trăim în lumea posibilă a poveștii lor ca și cum aceasta ar fi lumea noastră reală”[26].

„Dacă există iluzii optice, datorită cărora vedem o anumită formă mai mică sau mai mare decît alta, chiar dacă știm că amîndouă au aceeiași dimensiune, de ce nu ar exista și iluzii emoționale?”[27]

„ O lume ficțională este o stare de lucruri incompletă, nicidecum una maximală. În lumea reală o asemena serie de cerințe nu este valabilă și pentru lumile posibileaferente credințelor noastre- așa numitele „lumi doxatice”... lumile ficționale sunt la fel de incomplete ca și lumile doxatice, însă într-o manieră diferită... cu mențiunea că aceste lumi ficționale parazitează lumea reală”[28].

„Un text de ficțiune ne spune nu numai ce e adevărat și ce nu e eadevărat în lumea sa narativă ci și ce e relevant și ce anume nu poate fi trecut cu vederea ca nesimnificativ.”[29]

„În cazul personajelor mitice existența lor se presupune că au existat înainte ca existența lor să fi fost înregistrată în vre-un document scris și multe personaje de ficțiune reușesc să supraviețuiască documentelor care le consemnau existența”[30].

---

[18]GHEORGHE GLODEANU, „Avatarurile prozei lui Eminescu”, Editura Tipo Moldova, Iași, 2010, p. 41.
[19]Un alt mare scriitor și reper pentru creațiile din sfera fantasticului este și Mircea Eliade, vezi: RĂDULESCU ANCA, „Proza fantastică a lui Mircea Eliade”, Editura Sitech, Craiova, 2009, pg. 6.
[20]PETRU IOAN, „Lucian Blaga în orizontul unei logici paradisiace”, Editura Ștefan Lupașcu, Iași, 2005, p. 9.
[21]PETRU IOAN, „Lucian Blaga în orizontul unei logici paradisiace”, Editura Ștefan Lupașcu, Iași, 2005, p. 22.
[22]http://adevarul.ro/cultura/carti/cinci-carti-memorabile-umberto-eco-1_56c98def5ab6550cb80a54a4/index.html [accesat în 25.01.2018].
[23]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p.84.
[24]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p. 84.
[25]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p.85.
[26]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p. 87.
[27]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p. 89.
[28]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p. 96.
[29]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011,. p.100.

BDD-A27946 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:40 UTC)

Cu privire la veridicitatea personajelor și a acțiunilor se fac două precizări de principiu care prezintă existența presonajelor prin expresiile de facto și de dicto[31] privind sursa existenței lor, contextul relității fiind maract de existența istorică reală în cazul personajelor istorice care au dovedită existența, sau imaginară context în care personajele sunt considerate „artefact" bazate pe veridicitatea unor adevăruri enciclopedice[32].

Formarea de bază a lui Umberto Eco este marcată fundamental de morala creștină, catolică de care a avut parte. Dezvoltare lui în sfera morală din domeniul societății laice, începe de la vîrsta de 22 de ani, și este rezultatul unui efort resimțit și conștient datorită căruia s-au produs mutațiile pe care le prezintă, spre exemplu acceptarea tacită a faptului că unii dintre colegii profesori de la universitate se apropiau de sfintele taine fără a crede în Prezența Regală și fără a se fi pregătit sau spovedit în acest sens[33].

„Dimensiunea etică începe o dată cu intrarea în scenă a celuilalt. Orice lege, fie ea morală sau juridică, reglementează întotdeauna relațiile interpersonale, inclusiv față de Celălalt care o impune"[34]

Abordarea generală a stadiilor parcurse de om ca o creatură a divinității pentru redobîndirea armoniei este fundamentată pe un comportament pe care îl putem identifica într-o etică naturală respectată în profunda religiozitate care o însuflețește și care se poate întîlni cu principiile unei etici întemeiate pe credința în transcendență, care nu poate să nu recunoasc faptul că principiile naturale au fost sculptate în inima noastră în baza unui program de mîntuire[35] respectiv de realizare a armoniei primordiale.

Romanele nu numai că ne îmboldesc la ură ca să ne facă la sfîrșit să ne bucurăm de înfrîngerea celor pe care îi urîm, ci totodată ne și invită la compasiune pentru ca apoi să ne ajute să-i descoperim înafară de orice pericol pe cei pe care-i iubim[36].

Principiul aversiunii la risc este relatat în opera lui Umerto Eco prin calculele raționale, pe care le face personajul Roberto din opera „Insula din ziua de ieri", calcule care nu îi acordă sorți mari de izbîndă celui care este în căutarea iubirii ideale, a regăsirii și a reîntîlnirii cu persoana iubită, cu jumătatea regăsită, totul transpus în miza care presupunea un pariu cu viața, traversarea mării în înnot din corabia pe care se afla, împotriva curenților mării către capătul insulei unde trebuia să întîlnească ființa plăsmuită de el – pe Lilia[37] - și să trăiască fericiți în lumea romanelor și a armoniei depline.

Cît privește natura și armonia, lucrurile stau în felul următor. Atît substanța lucrurilor, care e eternă, cît și natura însăși au nevoie de cunoaștere, dar nu de ordin uman, ci de ordin divin; fără aceasta, nici unul dintre lucrurile ce există pe lume și pe care noi să-l știm nu s-ar fi putut zămisli, dacă n-ar fi existat substanța lucrurilor limitate și nelimitate ce compun cosmosul. Or, principiile nefiind nici egale, nici de aceeași factură, ele nu s-ar fi putut orîndui în univers decît dacă la acestea s-ar fi adăugat, oricare ar fi fost calea, armonia. Căci dacă ar fi

[30]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p. 104.
[31]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011, p. 105.
[32]UMBERTO ECO, Confesiunile unui romancier, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011. P. 105.
[33]UMBERTO ECO, „Cinci scriei morale", traducere din italiană de Geo Vasile, Editura Humanitas, București, 2005, pp. 81-82.
[34]UMBERTO ECO, „Cinci scriei morale", traducere din italiană de Geo Vasile, Editura Humanitas, București, 2005, p. 84.
[35]UMBERTO ECO, „Cinci scriei morale", traducere din italiană de Geo Vasile, Editura Humanitas, București, 2005, pp. 90-91.
[36]UMBERTO ECO, „Insula din ziua de ieri", traducere din italiană de Ștefania Mincu, Editura Polirom, București, 2009, p. 467.
[37]UMBERTO ECO, „Insula din ziua de ieri", traducere din italiană de Ștefania Mincu, Editura Polirom, București, 2009, p. 469.

BDD-A27946 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:40 UTC)

fost asemănătoare și de aceeași factură, n-ar mai fi avut nevoie de armonie; dar elementele care sunt atît de felurite, de naturi atît de diverse și atît de diferit orînduite trebuie să poată fi strînse laolaltă de armonie, care să le țină împreună în univers[38].

Semnele și codurile prin care comunică îndrăgostiții sau personajele implicate în procesul interrelațional au parte de anumite limite pe care semiotica le definește ca fiind „politice", „naturale" sau de natură epistemologică[39].

În cadrul acesta apare ca simbol și femeia. În contextul schimbului primitiv femeile apar ca fiind obiecte fizice, destinate de a fi folosite prin intermediul unor operații fiziologice (și a fi consumate așa cum se întîmplă cu hrana sau cu alte bunuri) Totuși, dacă femeile ar fi doar trupuri cu care soțul să întrețină relații intime pentru a-și asigura descendența, nu s-ar explica de ce nu orice bărbat se împreunează cu orice femeie. De ce există convenții care îl obligă pe bărbat să aleagă o femeie (sau mai multe, după datină) urmînd reguli precise și inflexibile de alegere? Deoarece valoarea simbolică a femeii o situează în opoziție, n cadrul unui sistem, cu alte femei. Din clipa în care devine „soție", femeia nu mai este doar un semn fizic, ci este un semn care conotează un sistem de obligații sociale[40].

În procesul de comunicare apare procedura de semioză infinită, interpretul devine interpretantul și această schimbare de roluri și acțiuni semiotice transmite la ipoteza prin care interpretantul este o altă reprezentare referitoare la același obiect[41]. Problemele de interpreatare apar în momentul în care elementele semiotice nu sunt clare pentru cei implicați. Umberto Eco reușește să simplifice aceste lucruri și să le prezinte într-un mod sintetizat în opera sa[42].

Imaginația noastră este populată de tărîmuri și locuri care nu au exista niciodată[43], de la căsuța celor șapte pitici, la insulele vizitate de Guliver, de la templul ferocilor Thugs din romanele lui Emilio Salgari, la apartamentul lui Sherlock Holmes. Dar, în general, se știe că aceste locuri s-au născut doar în fantezia unui povestitor sau poet. Pe de altă parte, încă din cele mai vechi timpuri, oamenii, în imaginația lor au fabulat peseama unor locuri considerate reale, cum ar fi Atlantida, Mu, Lemuria[44], Tărîmurile reginei din Saba, regatul Părintelui Ioan, Insulele Fericite[45], Eldorado, Ultima Thule, Hiperboreea, Ținutul Hesperidelor, locul în care este păstrat Sfîntul Graal, cetatea Asasinilor și a Bătrînului Munților, Țara în care curge lapte și miere, insulele utopiilor, Insula lui Solomon și Pămîntul Austral[46], interiorul unui pămînt gol pe dinăuntru sau misteriosul regat subteran Agarththa[47]. Dintre aceste locuri, unele au dat

[38]UMBERTO ECO, „Istoria frumuseții", traducere din italiană de Oana Sălăștianu-Cristea, Grupul Editorial Rao, București, 2005, p. 72.
[39]UMBERTO ECO, „O teorie a semioticii", traducere din engleză de Cezar Radu și Costin Popescu, Editura Meridiane, București, 2003, p. 11.
[40]UMBERTO ECO, „O teorie a semioticii", traducere din engleză de Cezar Radu și Costin Popescu, Editura Meridiane, București, 2003, p. 35.
[41]UMBERTO ECO, „O teorie a semioticii", traducere din engleză de Cezar Radu și Costin Popescu, Editura Meridiane, București, 2003, p. 79.
[42]Vezi: UMBERTO ECO, „Logodnicii", traducere din italiană de Diana Calancea, Editura Curtea Veche, București, 2013. Personajele implicate au nme predestinate, attribute clar definite de scriitor, iar simbolurile lor se regăsesc în tipoogiile transmise de cartea de bază a creștinătății, Biblia., toate acestea transpuse într-o topografie specifică secolelor XVII și XVIII în zona și cultura specifică Italiei.
[43]UMBERTO ECO, „Istoria tărâmurilor și locurilor legendare", traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014, p. 431.
[44]UMBERTO ECO, „Istoria tărâmurilor și locurilor legendare", traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014, p. 182
[45]UMBERTO ECO, „Istoria tărâmurilor și locurilor legendare", traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014, p.305
[46]UMBERTO ECO, „Istoria tărâmurilor și locurilor legendare", traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014, p. 326.
[47]UMBERTO ECO, „Istoria tărâmurilor și locurilor legendare", traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014, p. 345.

BDD-A27946 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:40 UTC)

viață unor legende fascinante și au inspirat splendide reprezentări vizuale, altele au fost o adevărată obsesie pentru fantezia stranie a vînătorilor de mistere, iar altele au constituit un asemena stimul pentru expediții și explorări, încît, urmărindu-și iluzia, mulți călători din toate colțurile lumii, în cele din urmă, chiar au descoperit noi pămînturi.

Umberto Eco ne propune o parcurgere etapizată către cunoașterea profundă a topografiei[48] și contextelor transmise semiotic[49] de către personajele[50] romnești[51] pentru o mai profundă descoperire a sinelui și a valorilor culturale universale care transcent spațiul și timpul.

Fantasticul constituie o categorie estetică, textualizată în diferite forme literare, care își are originea în dialectica real-imaginar, logic-ilogic, obiect-semn, finit-nedefinit, are un caracter dilematic, instituind prin aceasta ambiguitatea percepției și a labirintului de semnificații, implică felurite modalități de insolitare, produce sentimente de neliniște, teamă, spaimă, teroare și ca instituirea lui nu poate avea loc decît pe baza unei convenții deliberat acceptate de cei doi poli ai comunicării literar-artistice: emițător-receptor, în virtutea unor presupoziții subiectiv-obiective, care se intercondiționează.

BIBLIOGRAPHY

1. *** „Eminescu” - Antologie comentată alcătuită de Florea Firan, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2015.
2. *** Manuscrisele MIHAI EMINESCU, Ediție coordonată de Eugen Simion, Președintele Academiei Române, Editura Enciclopedică, Volumul I, București, 2004.
3. *** Manuscrisele MIHAI EMINESCU, Volumul II, partea I, Ediție coordonată de Eugen Simion, Președintele Academiei Române, Editura Enciclopedică, București, 2005.
4. CĂLINESCU, GEORGE, „Avatarii Faraonului Tla”, Colecția Eminesciana, Editura Junimea, Iași, 1979.
5. ECO, UMBERTO, „Arta și frumosul în estetica medievală”, traducere din italiană de Cezar Radu, Editura Meridiane, București, 1999.
6. ECO, UMBERTO, „Cinci scriei morale”, traducere din italiană de Geo Vasile, Editura Humanitas, București, 2005.
7. ECO, UMBERTO, „Confesiunile unui romancier”, Colecția PLURAL, Editura Polirom, traducere de Ioana Gagea, Iași, 2011.
8. ECO, UMBERTO, „Insula din ziua de ieri”, traducere din italiană de Ștefania Mincu, Editura Polirom, București, 2009.
9. ECO, UMBERTO, „Istoria frumuseții”, traducere din italiană de Oana Sălăștianu-Cristea, Grupul Editorial Rao, București, 2005.
10. ECO, UMBERTO, „Istoria tărîmurilor și locurilor legendare”, traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014.
11. ECO, UMBERTO, „Logodnicii”, traducere din italiană de Diana Calancea, Editura Curtea Veche, București, 2013.

[48]UMBERTO ECO, „Istoria tărâmurilor și locurilor legendare”, traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014, p. 341.
[49]UMBERTO ECO, „O teorie a semioticii”, traducere din engleză de Cezar Radu și Costin Popescu, Editura Meridiane, București, 2003, p. 11.
[50]UMBERTO ECO, „Insula din ziua de ieri”, traducere din italiană de Ștefania Mincu, Editura Polirom, București, 2009, p. 467.
[51]UMBERTO ECO, „Istoria tărâmurilor și locurilor legendare”, traducere din limba italiană de Oana Sălișteanu, Editura Rao, București, 2014, p. 341.

BDD-A27946 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:40 UTC)

12. ECO, UMBERTO, „O teorie a semioticii”, traducere din engleză de Cezar Radu și Costin Popescu, Editura Meridiane, București, 2003.
13. GLODEANU GHEORGHE, „Avatarurile prozei lui Eminescu”, Editura Tipo Moldova, Iași, 2010.
14. ILIESCU, ION, „Eminescu ziaristice”, Editura Eurostampa, Timișoara, 2014.
15. LUPU, SILVIU ALEXANDRU, „Muntele Vrăjit”, Editura Semne, București, 2012.
16. MANN, THOMAS, „Muntele Vrăjit”, partea I, traducere din limba germană de Liviu Manoliu, Editura Rao, București, 2014.
17. MANN, THOMAS, „Muntele Vrăjit”, partea II, traducere din limba germană de Liviu Manoliu, Editura Rao, București, 2014.
18. MARCU ,GEORGIANA, „Cezara între mitanaliză și psihanaliză”, Editura Alma Mater, Bacău, 2014.
19. MUNTEANU, CORNEL, „Note de curs Eminescu”, Editura Țara Maramureșului, Petrova, Maramureș, 2013.
20. PETRU, IOAN, „Lucian Blaga în orizontul unei logici paradisiace”, Editura Ștefan Lupașcu, Iași, 2005.
21. RĂDULESCU, ANCA, „Proza fantastică a lui Mircea Eliade”, Editura Sitech, Craiova, 2009.

Resurse electronice:
http://adevarul.ro/cultura. [accesat la data 25.01.2018]
http://www.autorii.com/scriitori/sinteze-literare/consideratii-teoretice-despre-fantastic.php[accesat la data 25.01.2018]

BDD-A27946 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:40 UTC)